

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

A 2014-2020-as időszak területfejlesztési eredményei

Jusztin Valéria
Területfejlesztési Tervezési Főosztály

2018.11.06.

2014-2020 – „külső” peremfeltételek

➤ MIT FEJLESZTENI:

Tematikus koncentráció (EU2020 Stratégia - 11 tematikus célkitűzés, az alatt beruházási prioritások)

➤ HOGYAN FÓKUSZÁLNI:

Erős kötöttség az ERFA források felhasználásában- mind a 11 fejlesztési terület támogatható, DE a források zömét kutatás, technológiafejlesztés és innováció, valamint kkv-fejlesztés, és az alacsony szén-dioxid kibocsátású gazdaságra való átállás viszi a kevésbé fejlett régiókban a források 60%, fejlettebb régiókban 80 %-ban

Minimum ESZA arányok minden régiótípusra – ERFA-val szemben

Kevésbé preferált fejlesztési területek: TEN-T-n kívüli közlekedés, turizmus, humán infrastrukturális fejlesztések

➤ MILYEN TERÜLETI PREFERENCIÁK: Regionális szint helyett lokális és városi

Városi fejlesztések preferálása – források 5%-a

Új eszközök: **Integrált területi beruházások és közösségvezérelt helyi fejlesztések (CLLD)**

➤ EREDMÉNYORIENTÁCIÓ:

Feltételek és szankciók (előzetes vállalások, indikátor elvárások, monetáris fékek, azok be nem tartása visszafizetést vonhat maga után, 5 % biztonsági tartalék képzése)

2014-2020 – „hazai feltételek”

- ✓ **Fejlesztési fókuszok** meghatározása – források **60%-a gazdaságfejlesztést** szolgál (40%-a: emberi erőforrás-fejlesztés, az infrastruktúra-fejlesztés és a környezetvédelem, energiahatékonyság)
- ✓ Erőteljes törekvés a **fejlesztési források gyors és hatékony lehívására**
- ✓ **A korábbi időszaknál jóval kevesebb számú és a rugalmas forrásfelhasználást biztosító operatív program**
- ✓ **Adminisztratív feltételek egyszerűsítése** (felhívások, egységes eljárásrend, támogatási szerződés)
- ✓ Régiók helyett **megyék és a MJV-k**, emellett kisebb térségi szinten **a LEADER jellegű akciók**
- ✓ **Átalakuló intézményrendszer:** NFÜ megszűnése, a tárcák tervezési koordinációs szerepet kapnak, az IH-k a minisztériumokhoz kerülnek

Tematikus koncentrációs elvárások a fejletlenebb és fejlettebb régiók esetében 2014-2020

ERFA
50/80%

Tematikus célterület

1: A kutatás, technológiai fejlesztés és innováció erősítése

2: Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés

3: A kis- és középvállalkozások versenyképességének javítása

4: Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás

5: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása

6: A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonysága

7: A fenntartható közlekedés előmozdítása, kapacitáshiányok megszüntetése

8: A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése

9: A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem

10: Az oktatásba és az egész életen át tartó tanulásba beruházás

11: Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás

..

ESZA
60/80%

OFTK-ban nevesített megyei fejlesztési célkitűzések

Tematikus célterület	Fejlesztési nevesítések száma	Sorrend
1: A kutatás, technológiai fejlesztés és innováció erősítése	18	5
2: Az információs és kommunikációs technológiákhoz való hozzáférés	0	11
3: A kis- és középvállalkozások versenyképességének javítása	31	3
4: Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás	10	8
5: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatkezelés előmozdítása	2	9
6: A környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonysága	32	2
7: A fenntartható közlekedés előmozdítása, kapacitáshiányok megszüntetése	19	4
8: A foglalkoztatás és a munkavállalói mobilitás ösztönzése	48	1
9: A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	bg_2_beloldal.jpg	6
10: Az oktatásba és az egész életen át tartó tanulásba beruházás	16	7
11: Az intézményi kapacitás javítása és hatékony közigazgatás	1	10
Összesen a 11 tematikus célterületre:	194 db	

EREDMÉNYEK:

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Kon koncepció

(2014. januárban fogadta el az Országgyűlés)

- **hosszú távú jövőképet, fejlesztéspolitikai célokat és elveket jelöl ki Magyarország számára az ágazati és területi fejlesztési célokból kiindulva,**
- **megalapozza a 2014–2020-as európai uniós tervezési és költségvetési időszakra készült tervdokumentumok tartalmát, fejlesztési céljait (Partnerségi Megállapodás, operatív programok),**
- **Az OFTK a 2030-ig szóló átfogó célok között nevesíti a „Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet biztosítását.”**

EREDMÉNYEK: A Területi kohézió és területi szempontok érvényesítése az uniós fejlesztési dokumentumokban

2004-2006: I. NFT – ad-hoc területi szempontok

2007-2013: határozottabb területi szemlélet

- ✓ regionális operatív programok
- ✓ LHH Program
- ✓ Integrált városfejlesztési stratégia
- ✓ területi kohéziós célú nyomon követési jelentések és értékelések;

Partnerségi Megállapodás az esélyegyenlőség és fenntarthatóság mellett a horizontális célkitűzések között nevesíti a területi kohéziót;

A PM tematikus célonként elemzi a területi egyenlőtlenségeket, továbbá **meghatározza az egyes operatív programok területi felzárkóztatásban betöltött szerepét;**

A területi felzárkózás nemcsak a területi programok „problémája” - az Operatív programok tervezése során rögzült, hogy a területi felzárkózásért a GINOP és az EFOP egyaránt felelős ehhez kiegészítő forrásokkal járul hozzá a TOP és a VP.

EREDMÉNYEK:

Az eredményes forrásfelhasználást és a területi szereplők felkészülését megalapozó területi tervezési folyamat

ÁROP-1.2.11/A-2013 projekt: célja a megyei önkormányzatok esetében a tervezési dokumentumai előkészítésének támogatása és az ehhez szükséges megyei tervezői kapacitások megerősítése (max. 90 millió Ft/megye)

Ennek keretében a megyék elkészítették:

- A hosszú távú fejlesztési célokat koncepcionális szinten rögzítő tervezési dokumentumot, a **területfejlesztési koncepciót**;
- a **középtávú stratégiáikat, programjaikat**, összhangban a hosszú távú koncepcióban leírtakkal;

A területi tervek alapul szolgálnak az operatív programok tervezéséhez annak érdekében, hogy az uniós finanszírozású ágazati és területi operatív programokban a területi fejlesztési igények is megjelenítésre kerüljenek.

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

EREDMÉNYEK:

Területi Operatív Program – a területi szereplők számára dedikált forráskerert és integrált területi programok

Cél:

a helyi gazdaságfejlesztés, ezáltal a foglalkoztatás növelése, a munkavállaló lakosság helyben boldogulásának biztosítása

Kedvezményezettek:

A TOP elsősorban az **önkormányzatok** fejlesztéseihez biztosít forrásokat, az önkormányzatok gazdaságfejlesztési és azzal összefüggő város- és településfejlesztési akcióit támogatja.

TOP forráskerete:

1231,37 Mrd Ft (hazai társfinanszírozással és teljesítménytartalékkal)

Támogatások jellege:

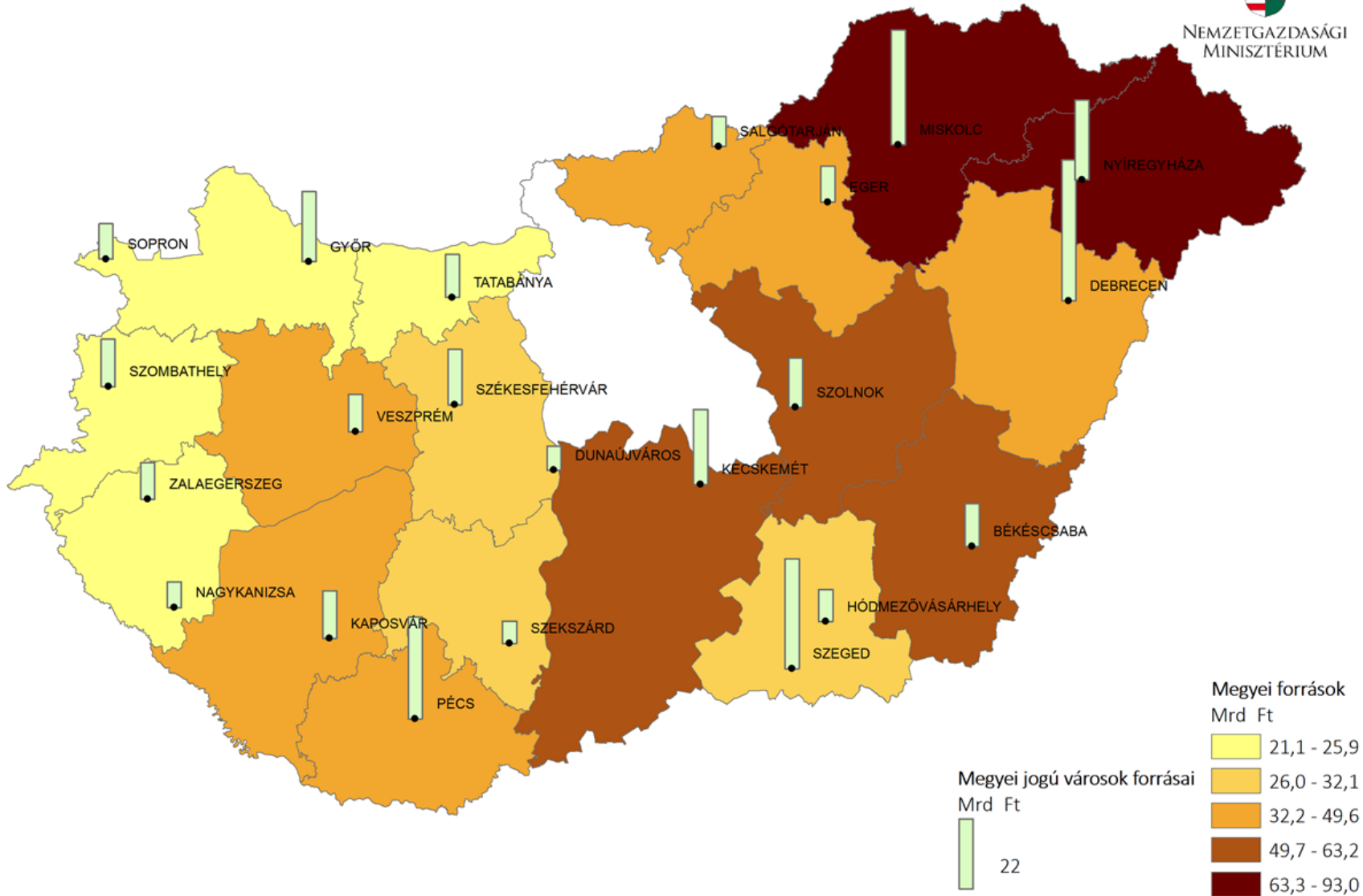
A TOP **integrált területi program** alapján nyújt támogatást.(18 megye, 22 MJV).

A program végrehajtása a Területi Kiválasztási Rendszer keretei között történik meg⁹.

A megyei önkormányzatok és megyei jogú városok tervezési jogkörében készülő fejlesztési programok forrásainak indikatív, megoszlása (310,1 Ft/Euró árfolyamon számítva)

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

RÉSZEREDMÉNYEK:

Területi Operatív Program – Integrált Területi Programok végrehajtása

- + a területi szereplői meglévő stratégiáik megvalósítására kaptak érdemi lehetőséget
- + összhang a városok fejlesztését priorizáló EU policy-vel
- + kiszámítható források
- + integrált és komplex beavatkozások lehetősége
- + a fejlesztések hatása a városok versenyképességére, a lakók életminőségére
- + a magyar vidék felzárkóztatásának érdemi lehetősége
- + a beruházások gazdaságélénkítő hatása

A végrehajtás tapasztalatai :

- A TOP indikátorelvárásai miatt minden területi szereplőnek forrásarányosan hozni kell a célértékeket – „sematikus” fejlesztési csomagok
- Megyék sok esetben nem érvényesítik a területi felzárkóztatás szempontjait (ellenpélda: Heves, Fejér, JNSZ)
- Forrásfeszültség a komplex területi programok (Balaton, Tokaj, Mura) és a megyei fejlesztési érdek között
- biztos forrás tudatában – kényelmes, elhúzódó megvalósítás
- nem megfelelően előkészített projektek, az eredetileg tervezett bekerülési költséget jóval meghaladó költségnövekmények
- városi és megyei menedzsment kapacitások hiánya

EREDMÉNYEK: CLLD a hazai gyakorlatban

- Magyarország a 2014 – 2020-as fejlesztési időszakban a Vidékfejlesztési Program keretében folytatja (LEADER), továbbá a Terület- és Településfejlesztési Operatív Programban kísérleti jelleggel, városokra szabottan vállalta a CLLD módszerű fejlesztések ösztönzését
- TOP 7. prioritási tengelye ad lehetőséget a „Közösségi szinten irányított városi helyi fejlesztések” támogatására
- 10 000 főnél nagyobb népességű települések pályázhatnak
- **Több alapból való finanszírozás! (2/3 ERFA, 1/3 ESZA)**
- ERFA: kulturális intézmények és közösségi terek fejlesztése
- ESZA: kultúra és közművelődés támogatása, közösségfejlesztés, a megújult intézmények és terek használatba vétele a helyi közösség által, humánerőforrás-fejlesztés
- **A HACS-ok a helyi köz-, a civil és a gazdasági szféra képviselőiből állnak**
- A HACS-oknak Helyi Közösségfejlesztési Stratégiákat (HKFS) kell kidolgozniuk a fejlesztési elképzeléseikre vonatkozóan

EREDMÉNYEK: CLLD a hazai gyakorlatban

➤ A teljes keret

45,644 Mrd Ft

➤ Támogatási összegek felezése → a tervezett 40 HACS helyett 99 HACS

➤ Eredmények:

- 106 város 10 ezer fő felett
- 97 város érdekelt (90 %)
- **99 támogatott HACS** 2017. december 31-ig (2-2 HACS Szegeden és Miskolcon)

RÉSZEREDMÉNYEK: CLLD végrehajtás a hazai gyakorlatban

Lehatárolási problémák:

- A TOP-7.1.1-16 felhívás alapján az akcióterület, amelyre a HKFS készül, nem fedhet át másik olyan akcióterülettel, amelyre a Vidékfejlesztési Program alapján LEADER HFS készül, vagy amelyre szintén készül HKFS. Az átfedés mentességről a HACS-nak szükséges gondoskodnia az akcióterület pontos határainak megadásával, amelyet a benyújtásra kerülő dokumentumban térképi alátámasztással szükséges bemutatni (mind a saját, mind a fent említett egyéb akcióterületek egyidejű ábrázolásával).
- Néhány esetben a TOP CLLD akcióterület részét képezik külterületi településrészek: (Hajdúsámson, Mezőberény, Kiskunmajsa, Sarkad Lajosmizse, Tiszakécske)

A teljes keret 45,644 Mrd Ft / Fel nem használt forrás: 7, 354 Mrd Ft

A fennmaradó források felhasználási lehetőségei:

- A stratégiák megvalósítása során, az egyes stratégiák népszerű és túligényléssel érintett helyi felhívásai részére a stratégiák keretemelése az ERFA-ESZA 2:1 arány megtartása mellett
- Új felhívás a nemzetközi és hazai együttműködések támogatására, mely a jó gyakorlatok megismerését és a megszerzett tapasztalatok hasznosítását szolgálja, a fennmaradó forrás részösszegére
- A helyi szinten támogatott infrastrukturális projektek közbeszerzési eljárással igazolható költségnövekményeinek fedezetét képező tartalék felállítása

Lassan induló végrehajtás:

- Első helyi felhívások megjelenése Eger, 2018.03.29 ~ 700 helyi felhívás megjelenése várható
- Első támogatási kérelmek benyújtása 2018. júniustól
- HACS döntéshozatal
- IH végső ellenőrzés

Teljesítménykeretes indikátorok problémája – forrásvesztés kérdése

RÉSZEREDMÉNYEK:

Területi szempontok érvényesítése az ágazati programok végrehajtásában

Az egyes, a 290/2014 (XI.26.) Korm. rendeletben meghatározott kedvezményezett eljárásokat előnyben részesítő értékelési szempontot tartalmazó felhívásokkal rendelkező operatív programok releváns konstrukcióinak összértéke

Kedvezményezett eljárásokat előnyben részesítő felhívások	Érintett OP teljes meghirdetett kerete 2015-2016 (Mrd Ft)	Érintett felhívások teljes keretösszege (Mrd Ft)	ÉFK arány (%)
VP-19.1., VP2-4.1.1.1., VP2-4.1.1.2., VP2-4.1.1.3., VP2-4.1.1.4., VP2-4.1.1.5., VP2-4.1.3.1., VP2-4.1.3.2., VP3-4.2.1., VP2-6.3.1., VP5-8.1.1., VP5-4.1.1.6., VP2-4.1.3.4., VP2-4.1.3.3., VP6-7.2.1.2., VP6-7.4.1.1	1187,32	377,94	31,83%
TOP 1.1.1., TOP 1.1.3., TOP 1.4.1., TOP 4.1.1., TOP 4.2.1.	595,321*	153,315	25,75%
GINOP 1.2.1., GINOP 1.2.4., GINOP 1.3.1., GINOP 2.1.4., GINOP 5.2.3., GINOP 5.3.2.	1922,05	154,38	8,03%
EFOP 1.2.1., 1.3.1., EFOP 1.4.1., EFOP 3.3.1., EFOP 4.1.1.	899,95	22,15	2,46%
VEKOP 1.2.2., VEKOP 5.3.2., VEKOP 7.3.2., VEKOP 8.3.1	232,532	4,19	1,80%
KEHOP 5.4.1.	912,92	1	0,11%

RÉSZEREDMÉNYEK:

Területi szempontok érvényesítése az ágazati programok végrehajtásában

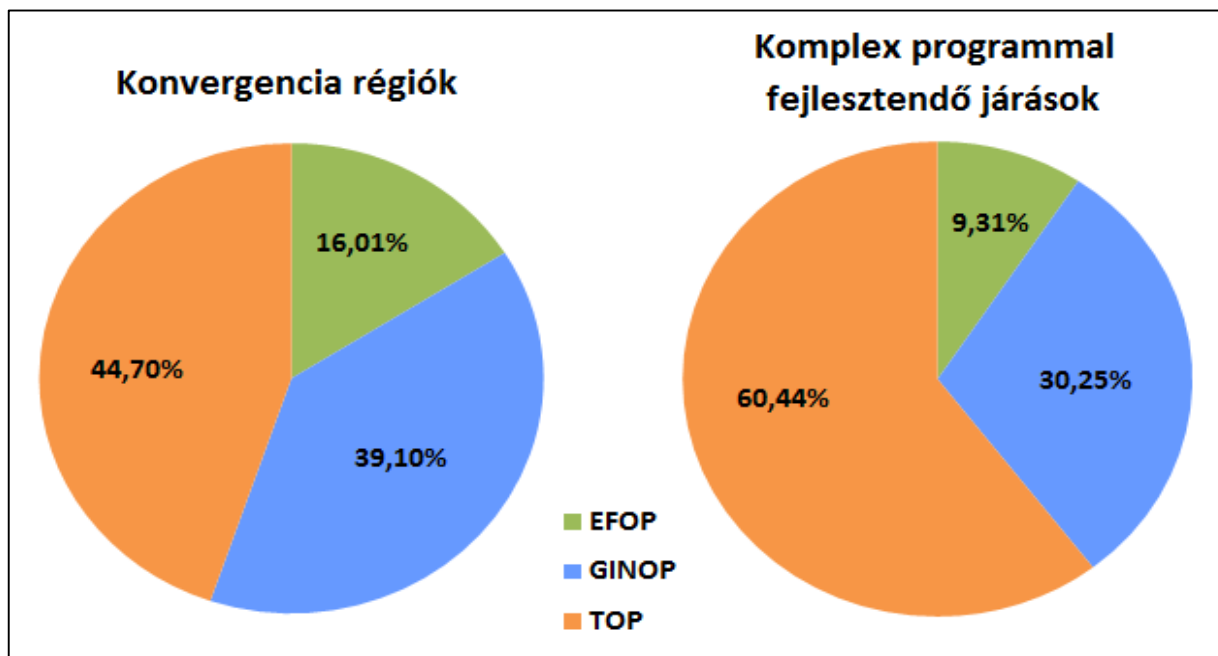
		Összesen (mrd Ft)				Egy főre jutó (ezer Ft)			
		Igényelt	Megítélt	Szerződött	Kifizetett	Igényelt	Megítélt	Szerződött	Kifizetett
Összesen	Konvergencia régiók	3 687,08	1 380,75	1 003,35	729,72	536,55	200,93	146,01	106,19
	Komp. pr. fejl. járások	554,99	146,13	68,09	42,76	565,07	148,78	69,32	43,53
EFOP	Konvergencia régiók	847,50	221,08	151,29	97,23	123,33	32,17	22,02	14,15
	Komp. pr. fejl. járások	149,74	13,61	12,14	6,20	152,46	13,86	12,36	6,32
GINOP	Konvergencia régiók	1 618,04	539,93	512,38	356,17	235,46	78,57	74,56	51,83
	Komp. pr. fejl. járások	178,22	44,20	41,58	23,89	181,46	45,00	42,34	24,33
TOP	Konvergencia régiók	1 221,55	617,16	335,85	282,74	177,76	89,81	48,87	41,14
	Komp. pr. fejl. járások	227,02	88,32	14,37	12,66	231,15	89,92	14,63	12,89

RÉSZEREDMÉNYEK:

Területi szempontok érvényesítése az ágazati programok végrehajtásában

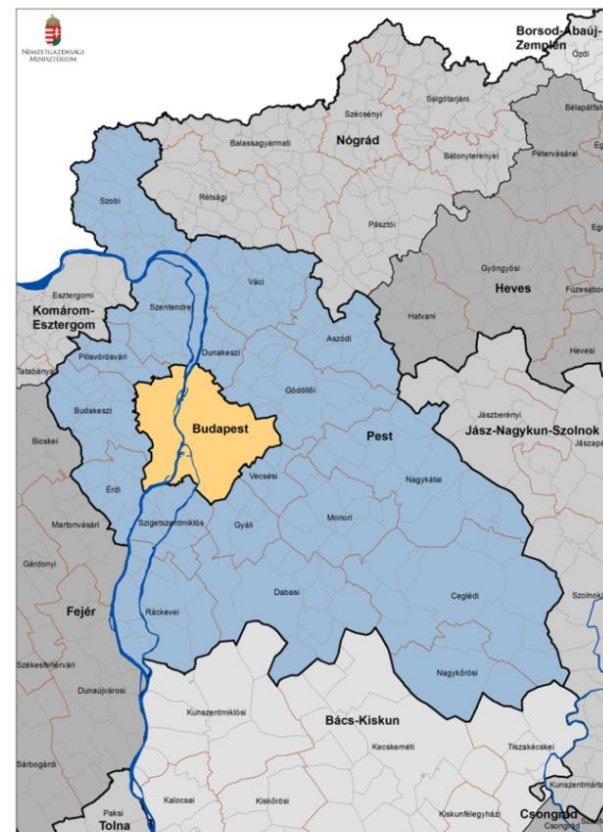
A megítélt támogatás megoszlása operatív programonként (2017)

HAZAI EREDMÉNYEK: Pest megyei kompenzáció

Előzmények

- ❑ Pest megye a fővárossal együtt a Közép-Magyarország régióhoz (KMR) tartozik, amely az uniós besorolás szerint fejlett régiónak számít – Budapest átlagnál magasabb fejlettségi mutatói miatt –, és ennek következtében az ország más részeihez képest jóval kevesebb uniós támogatáshoz juthat.
- ❑ A Kormány már korábban döntött a Közép-Magyarország régió kettéválasztásáról is, így 2020 után Pest megye már valós fejlettségének megfelelő mértékben, az ország más megyéivel azonos feltételek mellett férhet majd hozzá az európai uniós forrásokhoz.
- ❑ A KMR kettéválasztása csak 2020 után teszi elérhetővé Pest megye számára a fejlettsége alapján indokolt EU-s fejlesztési forrásokat, így 2020-ig csak hazai költségvetési forrásból lehet „kompenzálni” az EU-s támogatások jelenlegi alacsony szintjét.
- ❑ A Kormány ennek ellensúlyozása érdekében 2016 júniusában döntött arról, hogy 2021-ig összesen 80 milliárd forint célzott pénzügyi támogatást nyújt Pest megyei vállalkozások és önkormányzatok fejlesztéseire.

Készítette: Berényi György, Nemzeti Fejlesztési Minisztérium

Pest megye kompenzáció – forrásfelhasználás jellemzői

Az évente teljesíthető kifizetések összege:

- 2016-ban 2 Mrd Ft,
- 2017-ben 14 Mrd Ft,
- 2018-ban 16 Mrd Ft, (megemelésre került 30 Mrd Ft-ra!)
- 2019-ben 16 Mrd Ft,
- 2020-ban 16 Mrd Ft,
- 2021-ben 16 Mrd Ft

Stratégiai fejlesztési irányok a megye területfejlesztési koncepciója és programja alapján:

- **közvetlen vállalkozásfejlesztést szolgáló, a vállalkozások működési feltételeit és környezetét javító fejlesztések;**
- **turizmus**, mint stratégiai ágazat fejlesztése;
- Pest megyei lemaradó térségek komplex fejlesztése;
- **munkaerő mobilitását elősegítő közlekedésfejlesztés** (belterületi utak, kerékpárutak, alacsonyabb rendű utak fejlesztése);
- **önkormányzati közfeladat-ellátás infrastrukturális feltételeinek javítása;**
- **települések infrastrukturális ellátottságának javítása.**

Fő kedvezményezettek:

- Települési önkormányzatok valamint a kis- és középvállalkozások

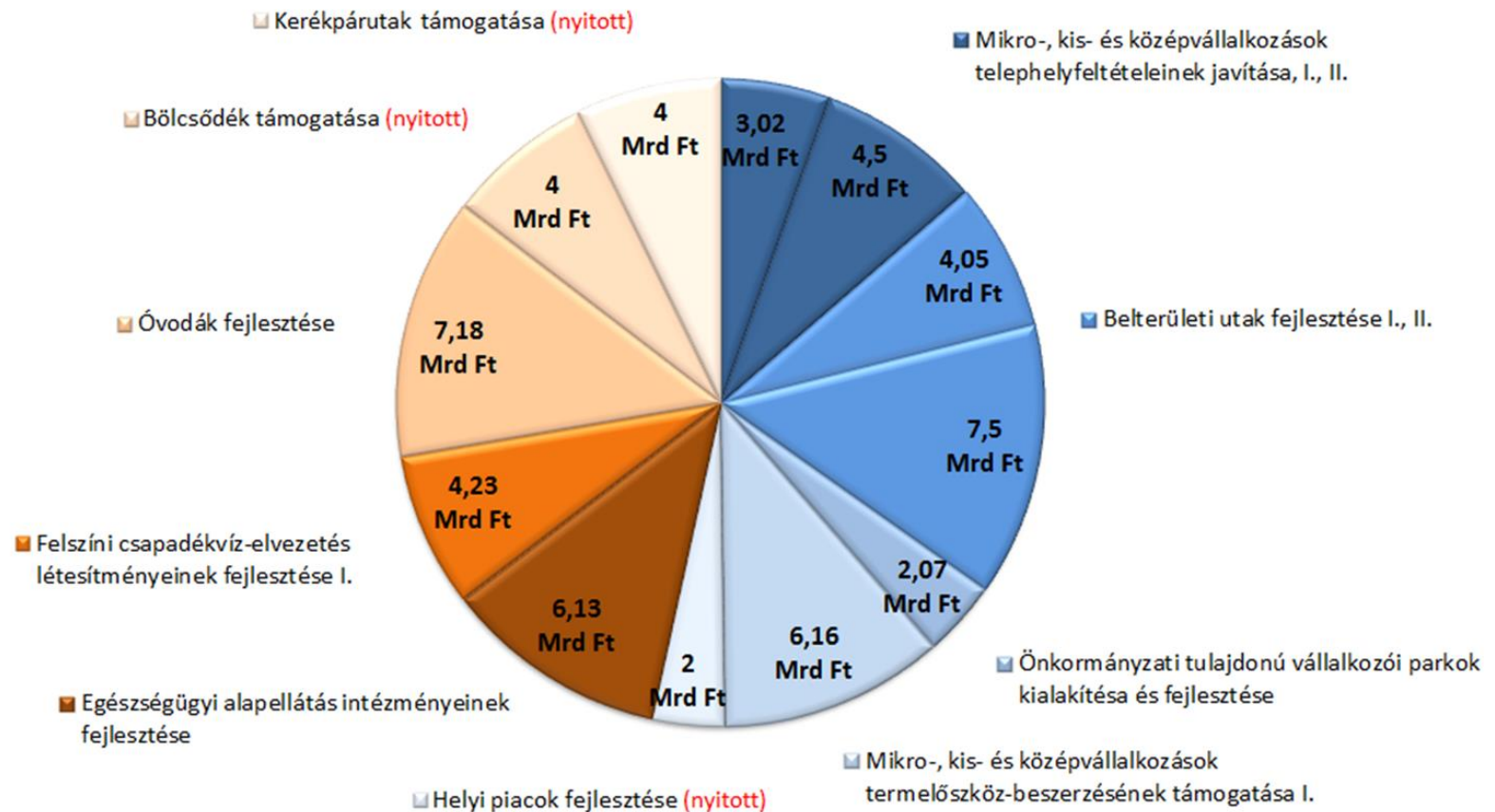

Pest megye kompenzáció – végrehajtás jellemzői „Hazai minta” egy integrált területi program végrehajtására

- A kompenzációs program **végrehajtását a PM irányítja, Pest Megye Önkormányzatával szorosan együttműködve.**
- **Eljárásrendi keretek:** ÁHT, ÁVR, Miniszter által jóváhagyott eljárásrend
- Eljárásrend: **főszabályként pályázatos, kiegészítő jelleggel egyedi támogatási kérelem,** amelyet Pest Megye Önkormányzata nyújthat be.
- **A pályázati kiírások tartalmára,** fő paramétereire a megye tesz javaslatot
- FEM: **Felhívás-előkészítő Munkacsoport,** a pályázati felhívások szakmai előkészítését végzi szakértői szinten.
- **Értékelés:** megye és a minisztérium (adott esetben a szakpolitikai felelős bevonásával) közösen, de egymástól függetlenül végzi a pályázatban előre (közösen) meghatározott értékelési szempontrendszer alapján.
- DEB: **Döntés-előkészítő Bizottság,** a nemzetgazdasági miniszter elé felterjesztendő döntési javaslatot véglegesíti.
- **Tagok:** az PM területfejlesztési és költségvetési szakterülete, az adott felhívás tartalmát tekintve illetékes tárca (mint szakpolitikai felelős), Pest Megye Önkormányzata, a Pest megye fejlesztéséért felelős miniszteri biztos és a Magyar Államkincstár egy-egy delegáltja.
- **A támogatásról a PM miniszter hoz döntést** (A pályázat beadásától max 6. hónapon belül!)
- A pályázatok beadására **informatikai felület áll** rendelkezésre (értékelés, döntés előkészítés, szerződéskötés, kifizetések nyomon követése)
- Lebonyolító szerv: a **Magyar Államkincstár**

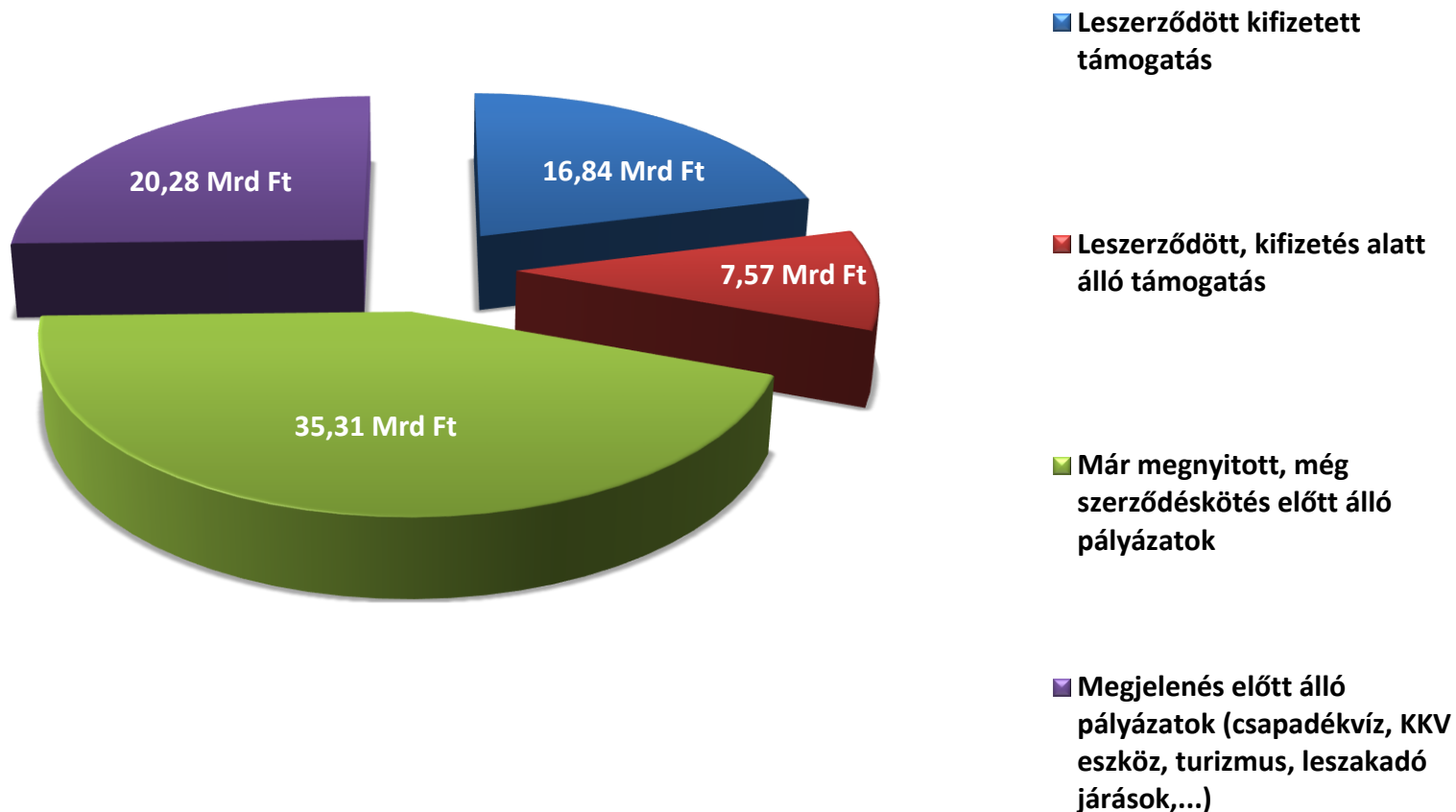

A Pest megyei célzott pénzügyi támogatás keretében eddig meghirdetett pályázati kiírások (2016-2018)

A Pest megyei célzott pénzügyi támogatás felhasználásának jelenlegi helyzete, 2018. szeptember

Tiszabő és Tiszabura települések helyzetének rendezése, mint a hátrányos helyzetű térségek fejlesztésének egyik minta programja

Tiszabő – Tiszabura általános jellemzői

Tiszabő és Tiszabura Kiskunhegyes járáshoz tartoznak - mely az ország 4. leghátrányosabb járása (290/2014. (XI.26.) Kormányrendelet szerinti komplex mutatók alapján)

Tiszabő-Tiszabura halmozottan hátrányos helyzetű térségek

- **Rendezetlen önkormányzati helyzet:** polgármesteri változások, betöltetlen jegyzői poszt, fizetéseképtelenség: adósság- konszolidációs eljárásban nem tudtak részt venni: gazdálkodásukat, feladatellátásukat a hitelzők által indított adósságrendezési eljárás határozza meg
- **Folyamatosan növekvő gyermekszám, 90% feletti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak aránya**
- **Alacsony végzettségű (80% feletti a szakképzetlenek aránya), döntően roma lakónépesség**
- **20% feletti munkanélküliség; kizárólag közfoglalkoztatás**
- **Rendkívül rossz közegészségügyi mutatók** (pl.: fonalféreggel fertőzött ivóvíz, lakóépületek közel negyede nem rendelkezik vízöblítéses WC-vel, stb.)

1391/2016(VII.21.) Korm. határozat Tiszabő és Tiszabura települések helyzetének rendezésére

Magyar Máltai Szeretetszolgálat irányításával:

- Az általános iskolák, óvodák feladatellátásra való tartós alkalmassá tétele, működésükhöz a tárgyi feltételek biztosítása és a közösségi kríziskezeléssel kapcsolatos költségek biztosítása
- A „jelenlét típusú” egészségügyi program folytatása
- Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, óvodai és iskolai nevelés-oktatás, sportolási lehetőségek biztosítása, lakhatási feltételek javítása, szociális programok folytatása
- Piaci tevékenység beindítására alkalmas ingatlan megvásárlása és átalakítása

Tárcaközi együttműködéssel (EMMI, a BM, Pénzügyminisztérium (akkori NGM), Agrárminisztérium (akkori FM), a ME bevonásával) a két település társadalmi felzárkóztatása és a problémák hosszú távú megoldása érdekében rendszerese munkacsoport és komplex intézkedési terv készítés

PM, EMMI: források biztosítása a központi költségvetésből és EUs forrásokból

BM: közfoglalkoztatás

PM: Célzott munkaerő-piaci szolgáltatások és képzések megvalósítása, új munkahelyek kialakítása

Tiszabő és Tiszabura települések jelenlegi helyzete

A program elsődleges célcsoportjai a gyerekek

- Mindkét település iskoláit, tanodáit, a Tiszaburai óvodát a MMSZ működteti.
- Jól működik a védőnői szolgálat
- MMSZ különböző szakképzési műhelyeket üzemeltet, meglévő kiüresedett épületekben.
- Egyre többen dolgoznak az elsődleges munkaerő piacon.
- 40 fővel elindult az esti gimnáziumi képzés is Tiszaburán.
- Két közfürdő létesült.
- Tiszabőn újra megnyitott a gyógyszerár.
- Mindkét településen továbbra is gond az, hogy csak helyettesítő orvosok vannak.
- Tiszabőn, ahol fonalféreg probléma volt, átmosta a szolgáltató az egész rendszert.

A mintaprogram jövője

- A következő 2-3 évben a **fókuszpontban a születendő gyerekek** lesznek.
- Fontos minden ott lakó számára az **egyre romló állagú lakásállomány megóvása, lehetőség szerint egészséges otthonok megteremtése.**
- Védőnői kompetenciák tágítása, elsősorban a **prevenció** területén.
- A volt TSZ irodát szeretnék átalakítani **mini bölcsődévé.**
- A foglalkoztatás terén két nagy kérdés, hogy legyenek foglalkoztatók, illetve a társadalmi edukáció. A továbbiakban is **egyszerű, egymásra épülő foglalkoztatási rendszert** szeretnének kialakítani.
- A Tiszabő-Tiszabura helyzetével foglalkozó **tárcaközi munkacsoport** kb. félévente megtárgyalja az elért eredményeket és javaslatokat tesz a program folytatásához szükséges további konkrét lépésekre.
- 2018.2.félévében elindult a Tiszabő-Tiszaburához hasonló települések beazonosítása. Tervek készültek a **mintaprogram** mintegy 300 hazai településre való **kiterjesztésére.**

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

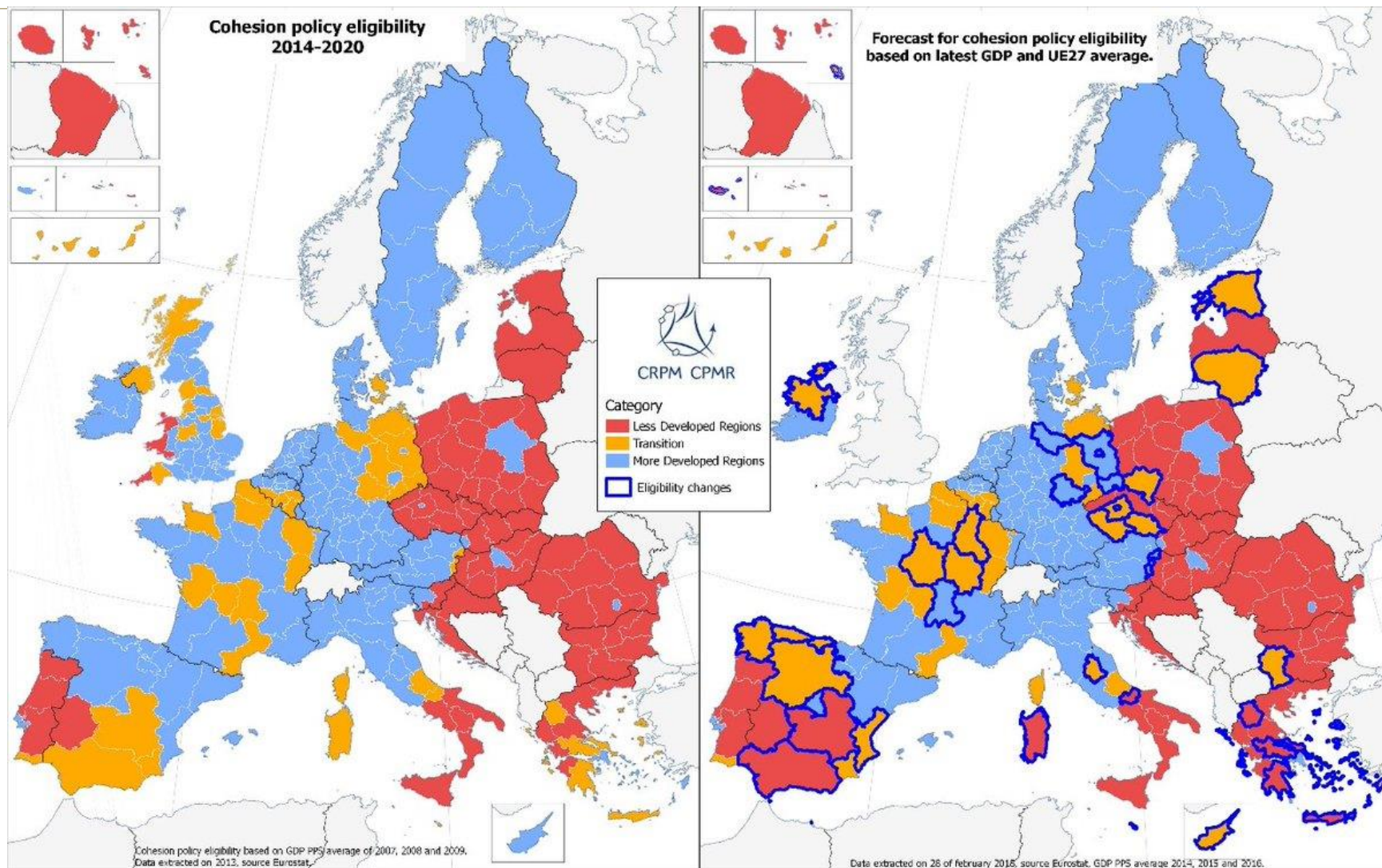
Köszönöm a figyelmet!

valeria.jusztin@pm.gov.hu

www.regionalispolitika.gov.hu

PÉNZÜGYMINISZTERIUM

Jó példa a CLLD hazai alkalmazására – Tatabánya

A digitális társadalom kihívásaira reagáló és annak vívmányait a közösségi-kulturális élet érdekében felhasználó kezdeményezések, folyamatok („Homo Digitalis”):

Olyan képesség- és készségfejlesztő folyamatok megvalósítása, amelyek a kölcsönös ismeretmegosztáson alapulva, innovatív módon támogatják a fiatalokat (digitális bennszülöttek), a fiatalok által pedig az idősebb (digitális bevándorló) korosztályt.

Az egészséges életmódot, a rekreációt és a környezettudatos magatartást fejlesztő programok és folyamatok:

Az egészséges életmódot, az aktív közös mozgást, rekreációt célzó szemléletformáló kezdeményezések.

Újszerű, innovatív közösségfejlesztő, a tehetség kibontakoztatását és az egész életen át tartó tanulást támogató folyamatok a város különböző célcsoportjainak, különös tekintettel az "Y" és "Z" generáció bevonására:

Olyan ösztönző, támogató, fejlesztő folyamatok, amelyekben a fiatalok megmutathatják tehetségüket, fejlesztik énképüket, erősítik önértékelésüket, és a közösségben alkotás örömét és törvényszerűségeit is megismerhetik.

Támogatott programokhoz, folyamatokhoz kapcsolódó beruházások:

A kiírt pályázatokon nyertes programokhoz szervesen kapcsolódó beszerzések, fejlesztések, illetve applikáció- és honlap-fejlesztés (közösség tagjai által készített alkalmazások és honlapok, melyek városmarketing célokra is alkalmasak)

Pest megye kompenzáció – további tervezett kiírások

- Felszíni csapadékvíz-elvezetés létesítményeinek fejlesztése II.
- Leszakadó járások
- Mikro-, kis- és középvállalkozások termelőeszköz-beszerzéseinek támogatása
- Kis- és középvállalkozások komplex fejlesztése
- Turizmus - szálláshelyfejlesztés
- Turizmus - vonzerőfejlesztés

Jó példa a CLLD hazai alkalmazására – Tatabánya

- A kitűzött **jövőkép** meglehetősen általános célokat fogalmaz meg, amely sok magyarországi település számára vonzó lehetne:

„Tatabánya a térség kulturális központjaként tiszta, gondozott, fenntarthatóan és korszerűen kialakított tereivel és szolgáltatásaival lehetőséget teremt az aktív, minőségi kikapcsolódásra, a rekreációra, a közösségi összejövetelekre. Pezsgő és sokszínű kulturális élete a partnerségen és az együttműködésen alapszik, erősíti a város népességmegtartó erejét.”

- A helyzetelemzés igen kiterjedt és jól azonosítja a város problémáit és az elérendő célok irányába tett lépéseket:
 - demográfiai hanyatlás, elöregedő népesség – fiatalok igényeinek megismerése és a település vonzóbbá tétele számukra, generációk közötti szakadék csökkentése
 - soknemzetiségű település – a nemzetiségek támogatása, identitásuk erősítése
 - hanyatló bányászat – új iparágak vonzása a településre és ezáltal a munkanélküliség, illetve az elvándorlási hajlandóság csökkentése;
 - eltérő fejlettségű városrészek – a fejlettségbeli különbségek csökkentése a településfejlesztés során
- HACS összetétele: közszféra: 27,8%; civil szféra: 41,7%; gazdasági szféra: 30,5% >> egészséges arányok, a közszféra nem dominálja a HACS-ot
- Széles körű hazai és nemzetközi együttműködések a kulturális élet, a közösségi programok, a művészet, az oktatás-képzés, és a tudomány területén

Jó példa a CLLD hazai alkalmazására – Tatabánya

Kulcsprojekt: a meglévő közösségi terek felújítása, fejlesztése, modernizációja

- Alsógalla - József Attila Művelődési Ház és környezete megújítása
- Felsőgalla - Széchenyi István Művelődési Ház és környezete megújítása
- Újváros - KPVDSZ Művelődési Ház és környezete megújítása
- Bánhida - Puskin Művelődési Ház és környezete megújítása
- Kertváros - Bányász Művelődési Otthon és környezete megújítása

Ezek az épületek területileg lefedik, behálózzák az egész várost, helyet adnak a településrész kis közösségei számára. A társas kapcsolatok és közösségek állandó szinterei.

Kulturális-művészeti kezdeményezések, alkotó és befogadó folyamatok:

A Tatabányai Helyi Közösség erősségként fogalmazta meg a város jelenlegi pezsgő kulturális életét, az alkotó közösségek jelenlétét. A megújult épületek, az új inspiratív környezet, az új adottságok felfrissítik, dinamizálják a meglévő kulturális-művészeti kezdeményezéseket, alkotó és befogadó folyamatokat.

Nemzetiségi és hagyományőrző programok, folyamatok, kezdeményezések:

A városrészekben élő nemzetiségi közösségek és a város társadalmi koherenciája kiemelten fontossá teszi a nemzetiségi hagyományok ápolását, őrzését, az ezeket támogató folyamatokat, programokat, rendezvényeket